

Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia

**ANALIZA SPRAWOZDAŃ WYDZIAŁOWYCH
SYSTEMÓW ZAPEWNIANIA
I DOSKONALENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
UNIwersYTETU W BIAŁYMSTOKU
W ROKU AKADEMICKIM 2014/2015**

Białystok, marzec 2016
aktualizacja sprawozdania ze stycznia 2016 r.

Anna Chmielak

Analiza działalności Wydziałowych Systemów Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia Uniwersytetu w Białymstoku za rok akademicki 2014/2015 została przeprowadzona w oparciu o sprawozdania złożone przez poszczególne jednostki. Ocenie poddano aktywność w zakresie zapewniania:

- składu i jakości kadry naukowo-dydaktycznej¹,
- jakości procesu kształcenia²,
- jakości zajęć dydaktycznych³.

Analizą objęto również monitorowanie:

- warunków kształcenia i organizacji studiów⁴,
- mobilności studentów, opinii absolwentów i pracodawców, przyjęć wniosków o potwierdzenie efektów kształcenia⁵.

Wnioski sformułowano biorąc po uwagę kompletność i adekwatność informacji zawartych w sprawozdaniach.

Anna Chmielalc

¹ Tabela 1.

² Tabela 2.

³ Tabela 3.

⁴ Tabela 4.

⁵ Tabela 5.

Tabela 1.

Monitorowanie standardów akademickich	Analiza i ocena kadry naukowo-dydaktycznej w zakresie							D. obsady zajęć dydaktycznych:
	A. zapewnienia minimum kadrowego:	B. działalności naukowej (sprawozdania):		C. podnoszenia kwalifikacji zawodowych:			D. obsady zajęć dydaktycznych:	
zgodność z zapisami rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego	zgodność z zapisami rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego	sprawozdania wewnętrzne/monitoring wewnętrzny	karta oceny pracowniczej	sprawozdania wewnętrzne	karta oceny pracowniczej	szkolenia	konsultacje Dziekanami z Kierownikami Katedr/Zakładów	
Wydział Prawa	+	(++) dwa razy w roku	+	++	+	+	+	
Wydział Fizyki	+	brak informacji	brak informacji	brak informacji	brak informacji	brak informacji	brak informacji	
Wydział Filologiczny	+	brak informacji	+	brak informacji	brak informacji	brak informacji	+	
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+	brak informacji	+	brak informacji	+	brak informacji	+	
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+	+	+	brak informacji	+	brak informacji	+	
Wydział Matematyki i Informatyki	+	+	+	+	brak informacji	+	+	
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+	(+) raz w roku	brak informacji	+	brak informacji	+	+	
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+	+	+	+	+	+	+	
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	+	+	+	brak informacji	+	+	+	
Centrum Edukacji Ustawicznej	-	+	-	+	-	+	-	

W oparciu o treść sprawozdań przyjęto:

- brak informacji - brak w treści sprawozdania,
- (-) z treści sprawozdania wynika, że nie dotyczy jednostki.

Tabela 2.

Monitorowanie standardów akademickich	Ocena procesu kształcenia:				D. organizacja praktyk
	A. powołane zespoły kierunkowe	B. podejmowane działania naprawcze rekomendowane przez WZIDJK, USZIDJK	C. dostępność do programów kształcenia, systemu ich oceny oraz weryfikacji		
Wydział Prawa	+	(+) uwzględniono również rekomendacje PKA	+	+	+
Wydział Fizyki	+	+	brak informacji	brak informacji	brak informacji
Wydział Filologiczny	+	+	+	+	+
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+	+	+	+	+
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+	+	(+) opis w oparciu o ankiety studentów	(+) opis w oparciu o ankiety studentów	(+) opis w oparciu o ankiety studentów
Wydział Matematyki i Informatyki	+	+	brak informacji	brak informacji	brak informacji
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+	+	brak informacji	brak informacji	brak informacji
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+	+	+	+	brak informacji
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	+	(+) uwzględnianie zaleceń ekspertów litewskiego Centrum Oceny Jakości Kształcenia, Litewskiej Instytucjonalnej Komisji Akredytacyjnej	+	+	+
Centrum Edukacji Ustawicznej	-	+	+	+	brak informacji

W oparciu o treść sprawozdań przyjęto:

a. brak informacji - brak w treści sprawozdania,

b. (-) z treści sprawozdania wynika, że nie dotyczy jednostki.

Tabela 3.

Monitorowanie standardów akademickich	Ocena jakości zajęć dydaktycznych:			B. podejmowane działania naprawcze rekomendowane przez WSZDJK, USZDJK
	A. forma oceny:		analiza wyników ankietowania	
	protokoły hospitacji			
Wydział Prawa	+		+	+
Wydział Fizyki	nie przeprowadzono		nie sformulowano wniosków z uwagi na małą liczbę ankiet	+
Wydział Filologiczny	+		+	+
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+		+	+
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+		+	+
Wydział Matematyki i Informatyki	+		+	+
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+		+	+
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+		+	+
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	+		+	+
Centrum Edukacji Ustawicznej	(+) ankieta do nauczycieli - opiekunów studentów odbywających praktyki w szkołach		+	+

W oparciu o treść sprawozdań przyjęto:

- a. brak informacji - brak w treści sprawozdania,
- b. (-) z treści sprawozdania wynika, że nie dotyczy jednostki.

Tabela 4.

Monitorowanie standardów akademickich	Monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów:						F. podejmowane działania naprawcze rekomendowane przez WSZiDJK, USZiDJK
	A. ocena zasobów bibliotecznych	B. ocena jakości infrastruktury dydaktycznej	C. ocena informatyzacji kształcenia	D. ocena organizacji zajęć (plany zajęć)	E. ocena działalności Dziekanatu	F. podejmowane działania naprawcze rekomendowane przez WSZiDJK, USZiDJK	
Wydział Prawa	+	+	+	+	+	+	+
Wydział Fizyki	brak informacji	+	brak informacji	brak informacji	brak informacji	+	+
Wydział Filologiczny	brak biblioteki	+	+	(+) Instytuty, Katedry, Zakłady mają własne strony internetowe zawierające aktualne informacje	brak informacji	+	+
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+	+	+	+	+	+	+
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+	+	+	+	+	+	+
Wydział Matematyki i Informatyki	+	+	+	+	+	+	brak informacji
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+	+	+	+	+	+	+
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+	+	+	+	brak informacji	+	+
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	+	+	+	+	brak informacji	+	+
Centrum Edukacji Ustawicznej	brak biblioteki	+	+	+	(+) ocena sekretariatu		

W oparciu o treść sprawozdań przyjęto:

- a. brak informacji - brak w treści sprawozdania,
- b. (-) z treści sprawozdania wynika, że nie dotyczy jednostki.

Tabela 5.

Monitorowanie standardów akademickich	Monitorowanie:				D. wniosków o potwierdzenie efektów kształcenia
	A. mobilności studentów	B. opinii absolwentów	C. opinii pracodawców o absolwentach		
Wydział Prawa	+	375 ankiet	55 ankiet	brak wniosków	
Wydział Fizyki	+	5 ankiet	informacja w sprawozdaniu – nie należy do zadań Wydziału	brak informacji	
Wydział Filologiczny	+	133 ankiety	nie rozesłano ankiet	brak informacji	
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+	31 ankiety	4 ankiety	brak informacji	
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+	499 ankiet	brak konkretnych informacji (ogólny opis)	brak informacji	
Wydział Matematyki i Informatyki	+	57 ankiet	40 opinii	brak informacji	
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+	68 ankiet	20 ankiet na 200 wysłanych	brak informacji	
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+	15 ankiet na 1028 uprawnionych	(+) konsultacje z przedstawicielami Rad Ekspertekich na kierunkach studiów	brak wniosków	
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	+	81 ankiet na uprawnionych 66 studentów kierunku Ekonomia i 15 kierunku Informatyka (w latach 2010-2015 łącznie 478 ankiet)	-	brak wniosków	
Centrum Edukacji Ustawicznej	-	-	-	brak informacji	

W oparciu o treść sprawozdań przyjęto:

- brak informacji - brak w treści sprawozdania,
- (-) z treści sprawozdania wynika, że nie dotyczy jednostki.

Informacje wyjaśniające i podsumowujące

Przeprowadzony przegląd pozwala sformułować ogólne wnioski⁶ odnośnie do:

A. Kadry naukowo-dydaktycznej⁷:

1. Minimum kadrowe jest przez jednostki organizacyjne UwB zapewniane zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w *sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*.
2. Zajęcia dydaktyczne na poszczególnych kierunkach studiów są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.
3. Obsada zajęć dydaktycznych jest ustalana przez Kierowników Katedr, Zakładów, Instytutów w porozumieniu z pracownikami i opiniowana przez Dziekana Wydziału. Na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie dokonuje się dodatkowo konsultacji międzywydziałowych (konsultacje z Dziekanami Wydziału Ekonomii i Zarządzania, Wydziału Matematyki i Informatyki).
4. Ocena aktywności pracowników naukowo-dydaktycznych w zakresie podnoszenia kwalifikacji jest dokonywana w każdym roku. Podstawą jest karta oceny pracownika (wskazują ją wszystkie jednostki organizacyjne UwB). Wydział Prawa i Wydział Historyczno-Socjologiczny wskazały na dodatkowe sprawozdania nauczycieli akademickich (w przypadku innych Wydziałów - brak takiej informacji w sprawozdaniu) składane corocznie Dziekanowi (w przypadku Wydziału Prawa dwa razy w roku). Wydziały wskazują również na aktywność nauczycieli akademickich w zakresie przygotowania wniosków o finansowanie projektów badawczych, uzyskanego tytułu lub stopnia naukowego.

B. Procesu kształcenia i jakości zajęć dydaktycznych⁸:

1. We wszystkich jednostkach organizacyjnych UwB funkcjonują zespoły kierunkowe. Dokonują one analizy⁹:
 - spójności koncepcji kształcenia,
 - zgodności zakładanych efektów kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji i sposobu weryfikacji założonych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na każdym etapie kształcenia,
 - prawidłowości stosowanego systemu punktów ECTS,
 - zgodności sylabusów poszczególnych przedmiotów z programem studiów oraz zakładanymi efektami kształcenia,
 - programu praktyk.

Wydział Ekonomii i Zarządzania wskazał na powołanie Rad Ekspertkich na kierunkach studiów. W skład Rad wchodzi przedstawiciele środowiska zewnętrznego tzw. praktycy.

2. Informacje o programach kształcenia, systemu ich oceny oraz weryfikacji zostały zamieszczone w sprawozdaniach sześciu jednostek organizacyjnych. W pozostałych przypadkach nie udzielono bezpośredniej informacji bądź oparto ją o wyniki ankiet studentów.
3. Wszystkie jednostki organizacyjne UwB podejmowały działania naprawcze rekomendowane przez WSZiDJK, USZiDJK odnośnie do procesu kształcenia i jakości zajęć dydaktycznych. Wydział Prawa wskazał na uwzględnienie zaleceń PKA. Wydział

⁶ Sformułowanie wniosków utrudniała niejednorodność sprawozdań pod względem zakresu, szczegółowości opisu.

⁷ Tabela 1.

⁸ Tabele: 2,3.

⁹ Wydziały przedstawiają opis realizacji zadań przypisanych zespołom kierunkowym w różnym układzie i o odmiennym stopniu uszczegółowienia. Ujednolicona, jednoznaczna ich charakterystyka jest utrudniona.

- Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie uwzględnił rekomendacje i zalecenia Litewskiej Komisji Akredytacyjnej.
4. Oceny organizacji praktyk znalazły się w sprawozdaniach czterech jednostek organizacyjnych. Wydział Pedagogiki i Psychologii wykorzystał wyniki ankiet studentów.
 5. Ocena jakości zajęć dydaktycznych została przeprowadzona przez jednostki organizacyjne UwB w oparciu o protokoły hospitacji i analizę wyników ankietowania studentów. Na Wydziale Fizyki nie przeprowadzono hospitacji, ani nie sformułowano wniosków z ankiet studentów (z uwagi na zbyt małą ich ilość).
- C. Monitorowanie: warunków kształcenia i organizacji studiów, mobilności studentów, opinii absolwentów i pracodawców¹⁰:
1. Jednostki organizacyjne UwB posiadające własną bibliotekę wskazały na podejmowanie działań w zakresie aktualizacji zasobów bibliotecznych i dostępności do nich.
 2. Wszystkie jednostki organizacyjne UwB podejmowały działania w zakresie poprawy /utrzymania jakości infrastruktury dydaktycznej.
 3. Informacje odnośnie do informatyzacji kształcenia i organizacji zajęć (w tym dostępu do nich drogą elektroniczną i ich bieżącej aktualizacji) zostały podane przez Wydziały (poza Wydziałem Fizyki). Wydział Filologiczny wskazał na istnienie stron internetowych Instytutów, Katedr, Zakładów.
 4. Ocena działalności Dziekanatów przeprowadzona była w oparciu o ankiety studentów. Wydział Fizyki i Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie nie zamieściły informacji w swoim sprawozdaniu (Wydział Fizyki - brak oceny uzasadniono zbyt małą ilością ankiet).
 5. Ocena mobilności studentów przeprowadzona została na wszystkich Wydziałach.
 6. Badanie opinii absolwentów zostało przeprowadzone we wszystkich jednostkach organizacyjnych. Podstawą były wnioski z ankiet.
 7. Badanie opinii pracodawców o absolwentach danej jednostki organizacyjnej UwB przeprowadzono za pomocą ankiet (cztery Wydziały), konsultacji z Radami Ekspertskimi (jeden Wydział). Liczba ankietowanych osób była zróżnicowana. W sprawozdaniach wskazywano na problem zwrotności ankiet.
- D. Prace w zakresie przyjętych wniosków o potwierdzenie efektów kształcenia¹¹:
W sprawozdaniach siedmiu Wydziałów brakuje takich informacji. Dwa Wydziały wyraźnie wskazały na brak wniosków o potwierdzenie efektów kształcenia.

Anna Chmielak

¹⁰ Tabele 4 i 5.

¹¹ Tabela 5.